

FILMOVÉ LISTY

**DNES PŘIJÍZDÍ RUMUNSKÁ
REŽISÉRKA RUXANDRA
ZENIDE, KTERÁ VE HVĚZDĚ
VE 20.30 UVEDE PROJEKCI
SVÉHO CELOVEČERNÍHO
DEBUTU RYNA**

**OD 16.00 PROBĚHNE
V PŘEDSÁLÍ KINA HVĚZDA
VERNISÁŽ VÝSTAVY MUZEA
KINEMATOGRAFIE V LODŽI
S NÁZVEM KRZYSZTOF
KIEŚLOWSKI: STOPY
A VZPOMÍNKY**

**DNES UHERSKÉ HRADIŠTĚ
NAVŠTÍVÍ MINISTR OBRANY
ČR ALEXANDR VONDRA,
ABY ZAHÁJIL VÝSTAVU
FOTOGRAFIÍ VOJÍNA RADKA
VENGLÁŘE AFGHÁNSKÉ
MOMENTKY**

**VÝSTAVA BUDE ZAHÁJENA
V 19.00 PŘED HOTELEM
GRAND**

PRAKTICKÉ INFORMACE

Otevírací doba pokladny a akreditací v kině Hvězda: 22.–24. 7. od 8 do 23 hodin, 25.–30. 7. od 8 do 22 hodin. Infocentrum bude otevřeno vždy od 8 do 23 hodin.

Parkoviště vedle kina Hvězda je nově zpoplatněné, pokud chcete využít neplacené parkoviště, je možné zaparkovat o 200 m dál naproti Zimnímu stadionu nebo na Studentském náměstí u VŠ kolejí.

Akreditační průkaz vám umožní vstup na všechny filmy a některé doprovodné akce zdarma a nákup vstupenek na zpoplatněné doprovodné akce s 50% slevou.

Pokud akreditační průkaz ztratíte, můžeme vám vydat nový, ale uhradíte manipulační poplatek ve výši 50 % ceny původní akreditace. Průkaz je nepřenosný.

Každý sál má svoji maximální kapacitu, proto doporučujeme na projekci přijít o něco dříve. Z bezpečnostních důvodů není možné sedět v sálech mimo vyhrazená místa. Prosíme, obsazujte místa od středu.

Projekce v některých sálech jsou oproti jiným začátkům posunuty, takže pokud se na některý film nedostanete, můžete ještě stihnout představení jinde.

Některé projekce a besedy v Redutě budou překládány do sluchátek, která budou vydávána službou před zahájením. Doporučujeme přijít dříve.

Případné změny programu budou oznámeny ve Filmových listech a na informačních tabulích ve všech promítacích místech. Souhrnné změny budou rovněž k dispozici v Infocentru LFŠ před kinem Hvězda.

Infocentrum funguje také jako obchod LFŠ, účastníkům jsou zde k dispozici počítače s připojením na internet. Dále jsou zde umístěny Ztráty a nálezy.

RUXANDRA REAGUJE NA E-MAILY DO HODINY

UPOZORŇUJE REDAKCE

RUXANDRA ZENIDE

Ruxandra Zenide bývá řazena mezi režiséry a režisérky rumunské nové vlny. Narodila se roku 1975 v Bukurešti, před vypuknutím revoluce v roce 1989 ale Rumunsko opustila a odjela za zbytkem své rodiny do Švýcarska. Otec jako politický uprchlík pobýval spolu s dalšími příbuznými v Ženevě už od roku 1987.

Otázky pokládala Jana Jedličková

Narodila jste se v Rumunsku, ale žijete ve Švýcarsku. Lidé se vás v rozhovorech často ptají na původ. Je podle vás důležité mít jasno v tom, odkud člověk pochází?

Odešla jsem z Rumunska před 20 lety a prošla jsem si dlouhým procesem hledání sebe sama v cizím prostředí. To je velmi zneklidňující, zejména když jste teenager a ztratíte kontakt se všemi, které znáte, a musíte si vytvářet nové vazby. Po emocionální stránce to také není snadné. Ale nakonec to byla velmi bohatá zkušenost, která mě postrčila k hlubšímu pochopení sebe sama a ostatních lidí. Takže ta dobrá část je, že mohu navázat blízký vztah ke všem druhům národností a kultur, protože se osobně sblíží více na úrovni lidí než skrze národnostní podobnosti.

V Ženevě jste studovala mezinárodní vztahy. Jak jste se z tohoto oboru dostala ke studiím na pražské FAMU?

V Ženevě jsem měla přítele, který studoval FAMU a poslal mě tam poté, co četl scénář k mému prvnímu krátkému filmu. Řekl mi tehdy, že tak dostanu řádné vzdělání. V té době jsem byla celkem nešťastná, protože jsem všechno chtěla urychlit, natáčet si svoje filmy, a ne studovat. Ale on měl pravdu, někdy může být zkratka delší než jít normální cestou.

Na Letní filmové škole jste, pokud vím, jedinou zahraniční režisérkou. Stává se často, že jste jedinou ženou mezi muži režiséry? Proč si myslíte, že to tak je?

Opravdu? To je škoda, protože ráda potkávám ostatní režisérky. Ve Švýcarsku je mnoho výborných režisérů. Ve Francii také. Ten poměr bude za pár let vyrovnanější. Režie je profese, kde je třeba mít velkou míru dostupnosti, nestačí jen mít čas, ale také emoce. Takže pro ženu, která má děti, je mnohem obtížnější najít toto emocionální rozpoložení a naplno je do projektu, jakým je film, investovat.

Kromě pozice režisérky jste působila a působíte jako producentka, scenáristka nebo v případě krátkého filmu *Le tramway d'Andréa* jako kostýmní návrhářka. V čem se tyto profese v rámci filmu od sebe odlišují a v čem naopak souvisejí?

Ráda bych taky jednou stála za kamerou. Jako filmová režisérka potřebujete být součástí různých krea-

ativních procesů, jako je příprava make-upů, kostýmů, scénáře a vizuálního aspektu. Každý k vám přichází a ptá se, co chcete a jak to chcete. Umělecká skupina se může podílet na vymýšlení kreativních řešení, ale na konci jste vy ta, která je zodpovědná za film jako za celek.

Ve filmu *Ryna* jste na scénáři spolupracovala s Markem Epsteinem. Proč právě s ním a jak jste se k takové spolupráci dostala?

Marka jsem potkala během studií na FAMU. Museli jsme natočit krátký film a já jsem si nebyla jistá svým scénářem. Vystoupala jsem do čtvrtého poschodí, na katedru scenáristiky, a zeptala se jednoho z lektorů, koho by mi doporučil. Měla jsem štěstí; byl to Marek, se kterým jsem napsala scénář ke krátkému filmu *Dust*, který dokonce získal cenu v Locarnu. Potom Marek napsal *Green Oaks*, krátký film, který se promítá i tady na festivalu. *Ryna* byla Markův mistrovský scénář, který jsme natáčeli v Rumunsku. Spolupracuji s ním také na svém dalším filmu, který budeme natáčet příští rok v Ženevě. Spolupracovala jsem i s dalším Čechem, kterého jsem potkala na FAMU, kameramanem Martinem Matiaškem.

Jak si vybíráte témata svých filmů, případně filmy, které produkuje? Co vás inspiruje?

Pro vlastní projekty si ne vždy nutně vybírám nějaké téma, někdy je to situace, místo nebo postava, která mě nutí film natočit. Je to záhadný moment. Nakonec vytvoříme dramaturgii, postavy a styl filmu. To, co mě inspiruje, je příroda a lidská přirozenost. Co se týče filmu, který produkuje, to je spíše racionální proces. Téma musí být buď zajímavé, nebo komerčně lukrativní, záleží také na režisérovi a samozřejmě na možnostech financování

takového projektu. Pokud se nám projekt opravdu líbí, riskneme to a film produkuje.

Vaše filmy jsou obecně považovány za zástupce tzv. rumunské nové vlny. Jak je ale vnímáte vy? Přemýšlíte o svých snímcích jako o součásti tohoto „fenoménu“?

Myslím, že dnešní rumunské filmy jsou velice dobré, odvážné a chytré. Nevím, jestli je *Ryna* součástí nové vlny, ale jestli ano, je patrné někde na okraji.

Říká se, že když autor/ka píše báseň, román, scénář, vždycky se v díle odrazí. Něco z něj/ní samotné/ho, být to nemusí být na první pohled zjevné. Co z vás je ve vašich filmech?

Něco ze mě v nich určitě je, ale také je v nich něco, co patří všem členům skupiny lidí, kteří se podílejí na natáčení našich filmů.

Váš první celovečerní snímek *Ryna* by se dal označit za film o hledání identity, stejně jako o uvěznění člověka ve strnulé minulosti, která se zdá být jediným způsobem života. Proč vás zaujalo právě toto téma?

Tento film je o přeměně. *Ryna* je ve věku přeměny: ještě není žena, ale už není dítě. Je také o přeměně systému, který je demokratický, ale stále funguje jako starý komunistický režim. A také je o přeměně způsobu života, o rodině rybařů v říční deltě, kteří nyní vedou benzínovou pumpu.

V několika rozhovorech jste, celkem pochopitelně, vysvětlovala obsazení role *Ryna* a hledání té „pravé“ herečky. Kromě Dorotheey Petre by ale pozornost po právu zasloužili všichni herečtí protagonisté, v čele s představitelem *Rynina* otce a jejího dědečka. Bylo obtížné najít před-

INSPIRUJE MĚ LIDSKÁ PŘIROZENOST

„MYSLÍM, ŽE DNEŠNÍ
RUMUNSKÉ FILMY
JSOU VELICE DOBRÉ,
ODVÁŽNÉ A CHYTRÉ.
NEVÍM, JESTLI JE
RYNA SOUČÁSTÍ NOVÉ
VLNY, ALE JESTLI
ANO, JE PATRNĚ
NĚKDE NA OKRAJI.“

V ŽENEVĚ ZENIDE VYSTUDOVALA OBOR MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ NA INSTITUTU HAUTES ÉTUDES INTERNATIONALES. NEŽ SE ALE VYDALA NA DRÁHU FILMOVÉ REŽISÉRKY, STUDOVALA NA PRAŽSKÉ FILMOVÉ A TELEVIZNÍ FAKULTĚ AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ, KDE POTKALA ŘADU SVÝCH DNEŠNÍCH ČESKÝCH SPOLUPRACOVNÍKŮ A PŘÁTEL.

UŽ JEJÍ KRÁTKOMETRÁŽNÍ SNÍMKY SI ZÍSKALY POZORNOST NEJEN VE ŠVÝCARSKU A RUMUNSKU, ALE TAKÉ NA OSTATNÍCH MEZINÁRODNÍCH FILMOVÝCH FESTIVALECH. V ROCE 2001 NATOČILA S DNES UŽ ZNÁMOU RUMUNSKOU HEREČKOU MARIÍ DINULESCU KRÁTKOMETRÁŽNÍ SNÍMEK *DUST*, V ROCE 2003 POKRAČOVALA V REŽII KRÁTKOMETRÁŽNÍ TVORBY FILMEM *GREEN OAKS*, JEHOŽ ÚSTŘEDNÍM TÉMATEM JE ADOPCE NEZLETILÝCH V RUMUNSKU. *GREEN OAKS* ZÍSKAL OCEŇENÍ NA NĚKOLIKA ZAHRANIČNÍCH I RUMUNSKÝCH FILMOVÝCH FESTIVALECH, V ČELE SE ZVLÁŠTNÍ CENOU POROTY Z EVROPSKÉHO FESTIVALU KRÁTKOMETRÁŽNÍCH FILMŮ ALPINALE. PRVNÍ CELOVEČERNÍ FILM RUXANDRY ZENIDE *RYNA* VZNIKL V ROCE 2005 VE ŠVÝCARSKO-RUMUNSKÉ KOPRODUKCI. NA SCÉNÁŘI SE Z VELKÉ ČÁSTI PODÍLEL I ČESKÝ SCÉNÁŘISTA MAREK EPSTEIN. RYNA JE KŘESTNÍ JMÉNO HLAVNÍ HRDINKY, ŠESTNÁCTILETÉ DÍVKY, KTERÁ SNÍ O ŽIVOTĚ, KTERÝ JE DIAMETRÁLNĚ ODLIŠNÝ OD JEJÍ KAŽDODENNÍ REALITY. V HLAVNÍ ROLI SE PŘEDSTAVILA RUMUNSKÁ HEREČKA DOROTHEEA PETRE, PRO KTEROU BYLA RYNA PRVNÍ VELKOU HEREČKOU ZKUŠENOSTÍ.

RUXANDRA ZENIDE JE NEJEN FILMOVOU REŽISÉRKOU, ALE PODÍLÍ SE I NA TVORBĚ SCÉNÁŘŮ KE SVÝM FILMŮM NEBO NAPŘ. PRODUKUJE. JEJÍM ZATÍM POSLEDNÍM PRODUKOVANÝM SNÍMKEM JE KOPRODUKČNÍ *CESTA ZA HORIZONT* (L'ENFANCE D'ICARE, 2009) S GUILLAUMEM DEPARDIEU V HLAVNÍ ROLI.

stavitele pro tyto role? Co bylo klíčové pro vaše rozhodování? Herecké zkušenosti, nebo herecký typ?

Herci byli v tomto filmu výborní. Zamílovali si příběh a byli mu naprosto oddáni. Vzpomínám na Valiho Popescu, hrávajícího ve filmu otce, který mě děšil, protože se stával svou postavou, i když jsme nenatáčeli. Začal se k Dorothee, ve filmu jeho dceři, chovat jako by se k ní choval ve filmu. Fakt, že jsme byli naprosto izolovaní v deltě Dunaje a že jediný způsob, jak jsme se mohli dostat do nejbližšího města, byl cestovat dvě hodiny lodí, podporoval pocit herců, že tenhle příběh je možná jejich skutečný život. Ve vesnici byli lidé zvyklí oslovovat Dorotheeu Ryno. Představitel dědečka svoji roli miloval a už jej potom nehrál, byl jím. Myslím, že ten příběh, scénografie, ta příroda okolo způsobily, že to všechno vypadalo tak autenticky a skutečně. A samozřejmě jsme taky moc a s velkou vášní pracovali. Byl to náš první film, můj jako režisérky, Catalina Mitulescu jako producenta, Maria Panduru jako kameramana, Dorotheey Petre jako herečky, Marka Epsteina jako scenáristy...

Mezinárodní pozornosti a uznání filmových kritiků a kritiček se vám dostalo už u vašich krátkých filmů. Jeden z nich, *Green Oaks*, se např. zabývá tématem adopce nezletilých v Rumunsku. Je podle vás důležité, aby narativní kinematografie reflektovala i soudobý stav společnosti?

To, co je důležité, je být upřímná k sobě samé a najít si silné spojení s tématem. Tak můžete dosáhnout až k lidem. Není to vědomý proces, nesednu si ke scénáři a nerozhoduji se vyjadřovat ke stavu společnosti. Hlavní motivací pro natočení *Green Oaks* pro mě například byl návrat do Rumunska, k mým

kořenům, do mé země, a vůbec ne vyjadřovat se k adopcím. Chtěla jsem emocionálně vystihnout bolest z vykořenění. A opravdu si myslím, že ten film má v sobě tuhle silnou emoci. Když se malý sirotek rozhodne dát svou malou sestru švýcarskému páru a tím pádem ji možná už nikdy znovu nevidět, je to velmi silný emotivní moment, který má univerzální platnost a překračuje jak ekonomický, tak sociální stav. Takže pro mě osobně emoce otevírá možnosti k další reflexi.

Máte nějaký vysněný projekt, který byste chtěli jednoho dne realizovat?

Momentálně mám nový projekt, scénář je napsaný a začínáme předprodukcí. Mám taky pár nápadů na další projekty. Také mám jeden vysněný film s tématem, které je mi velmi blízké, ale o tom vám nepovím, dokud nebude hotový...

Rumunská nová vlna v posledních letech znamená pozitivně kritický ohlas na mezinárodní filmové scéně. Sledujete snímky svých kolegů? Jaké byste doporučila festivalovým divákům a divačkám?

Ano, samozřejmě. A jsou velmi dobré. Takže, má doporučení: *Smrt pana Lazaresca* (Cristi Puiu, 2005), *Policejní, adj.* (Corneliu Porumboiu, 2009), *4 měsíce, 3 týdny a 2 dny* (Cristian Mungiu, 2007), *Jak jsem strávila konec světa* (Catalin Mitulescu, 2006), *Když chci, tak písknu* (Florin Serban, 2010), *Aurora* (Cristi Puiu, 2010) ad.

■
**VE FRONTÁCH
NEKOUŘÍME!**

**ČLENY/ČLENKY
ŠTÁBU HLASITĚ**

ZDRAVÍME!

**NA KOLEJÍCH
NEZPÍVÁME!**

NABÁDÁ
REDAKCE

■

RUMUNSKÁ NOVÁ VLNA

REDAKČNÍ

FILMOVÉ

TIPY

VYBÍRÁME
Z DNEŠNÍHO
PROGRAMU

DEKALOG

Režie: Krzysztof Kieślowski
Scénář: Krzysztof Kieślowski,
Krzysztof Piesiewicz
Hrají: Henryk Baranowski, Wojciech
Klata, Maja Komorowska, Artur
Barcis, Maria Gladkowska a další
Polsko, 1988, 53 min.

PANIKA

Režie: Julien Duvivier
Scénář: Julien Duvivier, Charles
Spaak; Hrají: Viviane Romance,
Michel Simon, Max Dalban, Émile
Drain a další
Francie, 1947, 91 min.

VLAST VÍTÁ

Režie: J. A. Holman, Otakar Vávra
Scénář: Edmond Konrád
Kamera: Karol Krška, Karel Kopřiva,
Jindřich Brichta, Karel Degl, Václav
Hanuš, Ferdinand Pečenka, Karel
Plicka, Jan Roth, Jan Stallich, Josef
Střecha, Jaroslav Tuzar a další
Hudba: Miroslav Ponc
ČSR, 1945, 89 min.

4

DOPORUČENÍ

AUTORA

SMRT PANA LAZARESCA
ABSURDNÁ KOMÉDIA O CENE
ŽIVOTA, FRÁSKA O ZDRAVOTNICKEJ
BYROKRACII A VÝSTAVNÁ SKRIŇA
RUMUNSKÉJ NOVEJ VLNY.

CALIFORNIA DREAMIN' (BEZ KONCE)
POLITICKÁ ALEGÓRIA O VZTAHU
VÝCHODU A ZÁPADU, STRETE DVOCH
SVETOV S PRÍMESOU COMING-OF-AGE
V POSTKOMUNISTICKEJ KRAJINE.

4 MĚSÍCE, 3 TÝDNY A 2 DNY
VERA DRAKE NA RUMUNSKÝ
SPŮSOB S VÝRAZNÝM POLITICKÝM
PODTEXTOM.

Za poslednú dekádu sa v Rumunsku natočilo viac kvalitných filmov ako pred tým za tridsať rokov. Národná kinematografia tak bola exponovaná celému svetu a o jej kvalitách svedčia aj časté dekorácie na prestížnych filmových festivaloch. Toto intenzívne a koncentrované bujnenie filmového umenia si vyslúžilo mediálnu nálepku *rumunská nová vlna*. Ako diváci sme svedkami fascinujúcej úrody kvalitných filmových diel ako aj éry vstupujúcej do učebnic kinematografie. Avšak, aj napriek chytľavému označeniu nová vlna, rada tvorcov a reprezentantov diel tohto hnutia ho odmieta. Už v 60. a 70. rokoch sa objavilo niekoľko snímok spadajúcich do definície „nová vlna“, reprezentovaných predovšetkým Lucianom Pintiliem, Liviu Ciuleiem a Mircea Daneliucom. Sám Cristi Puiu, predstaviteľ súčasnej novej vlny, popiera existenciu „starej“ ako aj „novej vlny“. Prekursori k aktuálnym dielam teda patria do obdobia spred päťdesiatich rokov už vyššie menovanými tvorcami, no stále ostáva otázne do akého časového úseku zarámovať tzv. novú vlnu. Je to január 1990, alebo ju zahájila až snímka Nae Caranfila *Filantropica* (2002)? Puiu tieto žabomyšie vojny týkajúce sa terminológie zhrnul jednou sympatickou vetou: „Stará vlna bola šťastnou náhodou, rovnako ako sme i my dnes šťastnou náhodou.“

Ako orientačný bod v súčasnej rumunskej kinematografii poslúži práve spomínaná *Filantropica* vyčnievajúca z radu národných konvenčných filmov vďaka pozoruhodnému tragikomickému scenáru a anticipácii viacerých prvkov, ktoré budú postupne dozrievať až vykvitnú do (post)novej vlny. Tematizácia nižších sociálnych vrstiev ako dedičstvo kedysi udomácneneho marxizmu pretrváva až do súčasnosti. Protagonista *Filantropicy*, pobláznený učiteľ prechádzajúci krízou stredného veku, sa nedá až tak úplne porovnávať s kolegom alkoholikom z *12:08 na východ od Bukurešti* (A fost sau n-a fost?, 2006), snímky zo stajne novej vlny. Triedny rozdiel ako pozostatok z predchádzajúceho režimu i implikácie, či už priame alebo latentné na Ceaușescovu diktatúru sprevádzajú takmer každý film. Aj napriek ťažkému údelu krajiny tvorcovia nezabúdajú na humor, vo väčšine čierny až cynický. Čieročierny humor predstavuje aj pupočnú šnúru od *Filantropicy* až k *Smrti pána Lazaresca* (Moartea domnului Lazarescu, 2005), v podstate temnej komédie, ktorá sa podpísala na širšom exponovaní rumunskej novej vlny a stala sa ambasádorom tohto hnutia. Výkladnou skriňou čierneho humoru sa stala *Tichá svadba* (Nunta muta, 2008), miešajúca do explozívneho kokteilu dobrosrdečný i zemitý ľudový humor, i filmová antológia poviedok *Príbehy zo zlatého veku* (Amintiri din epoca de aur, 2009), satirizujúca pomery počas nadvlády komunizmu, ktoré sa neskôr

■ V DNEŠNÍM HUDEBNÍM TIPU SE KLANÍME ZBOŽÍ A ONO SE KLANÍ NÁM ■
 V REDAKCI CELÝ DEN K TANCI A POSLECHU HRAJE MIRO ŽBIRKA - „KÚP MI KNIHU“

asimilovali do národného folklóru. Dokumentárny štýl točený ručnou kamerou po vzore bratov Dardennovcov prispel k ambivalentnému vyzneniu *Smrti pana Lazaresca*. Diváci na filmových festivaloch sa domnievali, že videli rumunskú verziu *Sicka*, kritiky poprevratového zdravotníctva. Až na tlačovej konferencii režisér Cristi Puiu prezradil, že mal v úmysle natočiť čiernu komédiu. Kafkovský príbeh o putovaní chátrajúceho alkoholika naprieč bizarným byrokratickým predpekľím niektorých pobavil, iných zase šokoval. Práve ručná kamera sa stala okrem iného akousi poznávacou značkou novej vlny. Jej rozšírená popularita u predstaviteľov hnutia a rovnako ako aj fakt, že najviac dekorované filmy rumunskej novej vlny sú vďaka nej ľahko rozpoznateľné, prispeli k vzniku legendy o tom, že si filmári medzi sebou požičiavajú tú jedinou šťastnú kameru. Najčastejší motív predstavuje neustála reflexia života počas komunistického režimu, pod železnou nadvládou Nicolaia Ceaușesca. Aj napriek pádu režimu zostáva práve skúsenosť jeho existencie hlboko zakorenená v národnom kolektívnom vedomí. Panelový činžiak predstavuje jeden z najčastejších symbolov komunizmu. Jeho podoba ošarpanej, neudržiavanej a zdegradovanej výškovej budovy dominuje v identickej podobe filmov zasadených do obdobia komunizmu (4 mesiace, 3 týždne, 2 dni) ako aj súčasnosti (*Policajný, adj., California Dreamin', Tovar a prachy*). Priestor väčšinou definuje mesto, často i Ceaușescova perla Bukurešť, len vo výnimočných prípadoch býva príbeh zasadený do dedinského prostredia (*Príbehy zo zlatého veku*). Ako už bolo naznačené základnými kameňmi fabulácie, snímok z rumunskej novej vlny predstavuje vymedzenie času (pred a po revolúcií) a priestoru (mesto ako hniezdo komunizmu, dedina ako

symbol bašty snažiacej sa odolávať náporom červenej náказы). V tomto ohľade sa v hnutí novej vlny nachádzajú dva najreprezentatívnejšie filmy: *Ako som strávil koniec sveta* (Cum mi-am petrecut sfarsitul lumii, 2006) a *California Dreamin'* (California Dreamin', 2007). Režisér Míulescu šikovne a funkčne skĺbil obdobie tesne pred pádom Ceaușescovej vlády ako aj ohraničenie jej pôsobenia. Téma konca sveta funguje nielen ako alegória ťažkých čias totalitarizmu, ale i priestorového ohraničenia, kedy sa nesmeli prekročiť hranice Rumunska. Na druhej strane režisér Nemescu zvolil iný štýl, kedy súčasnosť previazal s flashbackami z čias nemeckej okupácie a čakania na spasenie od spojencov. Američania nakoniec dorazili len o niekoľko desiatok rokov neskôr do bohom zabudnutej krajiny. Konflikt a sociálna interakcia medzi vojakmi NATO, vedúcim stanice, starostom a zvyšným typologicky výstižne i funkčne vybraným osadenstvom nádhorne demonštruje rozdiel medzi západom a východom, jednotlivých mentalít i predsudkov či stereotypov. Treba dodať, že Cristian Nemescu napredoval v budovaní svojho štýlu rapidnejšie ako jeho kolegovia. V spomínanej snímke okrem folklórnych aspektov (vyskytujúcich sa aj v ostatných snímkach) využil aj prvky magického realizmu a určite by sme sa dočkali progresívnych filmov, ak by v roku 2007 tragicky nezahynul. Rumunské filmové hnutie združujúce mladých a inovatívnych tvorcov už stihlo priviesť na svetlo sveta množstvo zaujímavých diel. O tom, že hojnosť neustáva a filmografia novej vlny sa rozširuje geometrickým radom nasvedčuje aj dominancia najnovších rumunských filmov na nastávajúcom festivale v Locarne.

Martin Kučláč

Podľa tradícií se historicky jedného dne Krzysztof Kiesłowski ve varšavských ulicích potkal právníka Krzysztofa Pieśewicze, který vyjádřil své přesvědčení, že by někdo měl natočit film o Deseti příkázáních, a že by ten někdo měl být právě Krzysztof Kiesłowski. Režisér ho neodbyl úsměvem, ale nad smělou myšlenkou se důkladně zamyslel. V té době už měl na kontě kromě dokumentů i několik celovečerních, většinou televizních filmů, přičemž na posledním z nich započala jeho scénaristická spolupráce se zmiňovaným právníkem (práve v *Bez konce* [Bez konca, 1984] se začínají v Kiesłowského tvorbě poprvé objevovat metafyzické prvky). Od *Dekalogu* (tedy deseti hodinových příběhů, z nichž každý zpracovává jedno příkázání) však nečekejte žádné náboženské školení; Kiesłowski si z příkázání vypůjčil pouze téma, které přenesl do moderního, světového světa – konkrétně na monstrózní varšavské sídliště. V šedivém mikrokosmu si jakoby náhodou vybírá osudy několika jednotlivců, lapených v síti okolností, které se mohou přihodit v podstatě každému, a z jejichž osidel se dá jen stěží uniknout. V *Dekalogu* můžete zaregistrovat zárodky sofistického proplétání linií, které Kiesłowski dále rozvedl v *Dvojím životě Veroniky* (La Double vie de Véronique, 1991) nebo v *Trilogii barev*, i postavu fiktivního skladatele Van Den Budenmajera, která se objevuje v jeho pozdější tvorbě (alter ego jeho „dvorního“ skladatele, Zbigniewa Preisnera). Ač se původně chtěl jen podílet na tvorbě scénáře, nakonec se rozhodl sérii pro polskou televizi i sám režírovat, a vytvořil tak svůj opus magnum. Místo toho, aby jednotlivé díly svěřil různým režisérům, jak původně zamýšlel, začal kameru každé jiné kameramane. Máme tak jedinečnou možnost si uvědomit jejich vklad do filmu (svícení, kompozice, pohyby kamery, výběr kamery, čoček, filtrů a filmové suroviny). (mm)

Adaptace románu Georgese Simenona *Les Fiançailles de M. Hire*, do kin uvedená pod názvem *Panika*, se stala prvním snímkem francouzského režiséra Juliána Duviviera po návratu z několikaleťtého působení ve Spojených státech amerických. V Hollywoodu se Duvivier prosadil zejména jako autor epizodicky vyprávěných snímků *Historiky z metropole* (Tales of Manhattan, 1942) a *Flesh and Fantasy* (1943), které využívaly hvězdného ansámblového obsazení. Zpět ve vlasti tvůrce čekalo rozhodování, jak navázat na nit přerušenu válečným konfliktem. Výsledkem je do značné míry návratem k postupům poetického realismu, jehož byl Duvivier v druhé polovině 30. let předním exponentem (jmenujme zejména kriminální drama *Pépé le Moko*). *Panika* divákovi předkládá příběh plný fatalismu a bezvýchodnosti, zasazený do pošmourného prostředí pařížského předměstí. Osamělý a okolím neoblíbený pan Hire se v něm přičiněním intrikujících milenců Alice a Alfreda stává podezřelým z vraždy, které ve skutečnosti pouze nevině přihlížel. Vyprávění neodkladně spěje k tragickému vyústění, v němž se rozrušený dav Pařížanů rozhodne nebohého Hira lynčovat. Duvivier se ve filmu v první řadě zabývá vztahem komunity a jedince, který se vymyká tradiční představě spořádanosti. Rozvedena jsou však i další znepokojivá témata, například voyeurismus (Hire pozorující Alici z okna svého bytu) nebo posedlost a masochismus v milostných vztazích (Alice, navrátilví se z vězení, která svému milenci vyznává lásku slovy: „Chtěla jsem, aby vězení bylo drsnější. (...) Chtěla jsem trpět ještě víc, abych ti ukázala, jak moc tě miluji.“). Atmosféru zmaru a deziluze podporuje kamera Nicolase Hayera, která postavy snímá ve spoře nasvícených studiových dekoracích. Ironický komentář k probíhající akci pak zprostředkovává rozverná hudba náležející jednomu z pařížských lunaparků. (mh)

Návrat prezidenta dr. Edvarda Beneše do Československa po šestiletém londýnském exilu byl velkou událostí květnových dní roku 1945, která byla sledována celým národem a tedy rovněž očima mnoha kameramanů. Bohatá metráž reportážních záznamů byla svěžena J. A. Holmanovi, který měl na starosti úsek Košice–Praha, na němž prezidenta doprovázel, a Otakaru Vávrovi, jenž sestavil cestu prezidenta z Wilsonova nádraží na Hrad. Film měl premiéru 23. listopadu 1945. V následujícím roce Otakar Vávra podle vlastního scénáře natočil dokumentární snímek *Cesta k barikádám*, který byl spolu s *Vlast vítá* a Weissovým reportážním filmem *Věrní zůstaneme* (1945) na dlouhou dobu posledním dlouhometrážním dokumentárním filmem v československé kinematografii. Zatímco filmová dráha Otakara Vávry je notoricky známa, působení J. A. Holmana je díky jeho emigraci poněkud pozapomenuto. Před válkou pracoval v propagaci Škodových závodů, pro něž natáčel instruktážní a propagační snímky, spolupracoval rovněž s Gustavem Machatým na *Erotikonu* (1929). Od roku 1937 do roku 1943 natočil celkem osm celovečerních filmů (většinou společných režii). Po válce v Československu již nenatočil žádný hraný snímek a věnoval se politice. V emigraci (1952 odchází do Západního Německa) působil jako redaktor Svobodné Evropy a až na několik titulů, které jsou dnes takřka neznámé, se filmové režii již nevěnoval. Snímku *Vlast vítá* byla v dobovém tisku vytýkána určitá stereotypnost vítacího ceremoniálu, přílišná oficiálnost, malé využití retrospektivních záběrů a rozpačitost textového doprovodu, jehož autorem byl spisovatel Edmond Konrád. Nedomalosti lze však přičíst nedostatek času, který měli režiséři k dispozici při výrobě filmu. Přesto je snímek pozoruhodným svědectvím o jednom z historických momentů tzv. třetí republiky. (vz)

TATI? ANO, JACQUESI?

STATUS UŽIVATELE JJ CZEKHOV NA FACEBOOK.COM

ROZHOVOR NAD PROGRAMEM LETOŠNÍ, JIŽ TRICÁTÉ SEDMÉ LFS A JEHO SMĚROVÁNÍM VŠEMOŽNÝMI OKLIKAMI VEDLI PAVEL BEDNAŘÍK, UMĚLECKÝ ŘEDITEL AČFK A LFS, JAN JÍLEK, PROGRAMOVÝ ŘEDITEL LFS, A IVA HEJLÍČKOVÁ, HLAVNÍ DRAMATURGYNĚ.

Iva H.: Dnes se nás při rozhovoru ptala redaktorka Jolka Krásná (Film 2011, pozn. aut.), jak vnímáme jako kritikové festivaly z druhé strany, když jsme stále zvyklí ke všemu přistupovat kriticky. Zdůraznila jsem, že mě Letní filmové škola v letošním roce naučila vel-

PROGRAMOVÝ INKUBÁTOR

ké pokoře vůči všem organizátorům festivalů. S ohledem na to, že se navíc starám v letošním programu převážně jen o „mrtvolky“, tedy o retrospektivy starých, klasických filmů (sekce Inventura, retrospektiva Billyho Wildera). Sice mě ta práce těšila, ale málokdo si dokáže představit, co to všechno obnáší: detektivní práce s kopiemi, vyjednávání cen za práva a kopie uváděných filmů.

Pavel B.: Mám tedy dotaz na „nováčka“ v dramaturgickém týmu. Jaké je to starat se o program Letní filmové školy, včetně přípravy programu hostů?

Iva H.: Buď se z vás stane alkoholik, nebo se dáte na vrcholové umění. Z tohoto pohledu jsou ty „mrtvolky“ z archivů vděčnější než tvůrci, kteří na LFS přijedou.

Pavel B.: Kam by se měla Filmovka vyvíjet?

Jan J.: Shrnul bych to takto: Je třeba dělat svou práci, jak ji děláme, ale dělat ji ještě líp.

Iva H.: Myslím, že se nám v letošním roce podařilo najít rovnováhu mezi zarytým cinefilstvím a jistou diváckou přístupností, což je ideální.

Pavel B.: Z toho by vyplývalo, že na Filmovku jezdí dvě skupiny diváků. Pokud je to tak, existují mezi nimi nějaké průniky?

Iva H.: V průniky příliš nevěřím. Obecně ale platí, že programem rozšiřuješ možnosti a zkušenosti diváků. Je sice důležité promítat například rakouské experimentální filmy, ale Filmovka by měla ukázat, že v kinematografii neexistuje jen výsostné filmové umění.

Pavel B.: Pokud bychom trvali na „výsostném“ umění, tak bychom asi nepromítali kultovní Českou sodu.

Jan J.: Navíc na příští rok plánujeme retrospektivu Vlado Štancela, a vedle něj Vísehradský talent Petr Marek, takový program je skutečně *Nic proti ničemu*.

Pavel B.: Tedy možným vývojem je udržování této rovnováhy do budoucna?

Jan J.: Ale vážně – letošní program odpovídá tomu nejlepšímu, v jakých podmínkách se Filmovka připravuje, jaké jsou naše možnosti a možnosti tohoto místa a města. A to ve většině ohledů. Za hosty, kteří letos přijedou, se nemusí stydět leckterý zahraniční festival vysoké úrovně (Apichatpong Weerasethakul, Emir Kusturica i Aki Kaurismäki získali hlavní ceny na festivalu v Cannes, pozn. aut.).

SOUTĚŽ

**DNES HRAJEME
O JEDEN KATALOG LFS 2011
A ROČNÍ PŘEDPLATNÉ MF DNES**

Tipněte si, kolik let je dohromady členům redakce letošních Filmových listů (včetně grafika a fotografa). Své odpovědi pošlete do 23.00 h prostřednictvím SMS ve tvaru: „TIP(mezera) vaše akreditační ID“ na telefonní číslo: +420 777 962 749.

HÁDANKA

**POZNEJTE, Z JAKÉHO FILMU
DNEŠNÍHO PROGRAMU
POCHÁZÍ TENTO CITÁT**

„Když budu jednat dospěle, i ty budeš jednat dospěle, pak budeme oba dospělí, a dospějeme k určité dospělosti, kterou zaručuje dospění.“
Obrázek napoví.

RÉBUS

**UHODNĚTE ČÁST
DNEŠNÍHO PROGRAMU
NENAPOVÍME!**

Správné odpovědi hádanky a rébusu najdete na tomto místě v zítřejším vydání.

ZÍTRA BUDE VE HVĚZDĚ JASNO A MÍR

INFORMUJE ROSNIČKA JANA

Pavel B.: Ale vymezit program Filmovky znamená určit si nějaké hranice. Je pro vás nějaké omezení v případě hostů, které byste nechtěli překročit? V čem je v tomto profil LFŠ jedinečný?

Jan J.: Je potřeba si říct, z jakých důvodů hosty zvát chceme nebo nechceme. Jestli máme omezení ideologická, etická.

Pavel B.: Pro mě je odpověď jednoznačná – nezajímají mě hosté, „hvězdy“, které si nechávají vyplácet honorář pouze za to, že na festival dorazí. Tato zvěčněná a tržní logika na LFŠ nepatří. Hosté by měli dostat honorář za práci, kterou zde odvedou.

Iva H.: Nesmíš ale zaměňovat něčí podivinství a jeho tvorbu. Podle mě musí ten tvůrce něčím obohacovat film, filmový jazyk. V tu chvíli má cenu o jeho účast usilovat. Já bych se nedržela ani těch ideologických důvodů, pokud je tvůrce něčím zajímavý, přínosný, provokativní.

Jan J.: Letos přijede Otakar Vávra, takže o etických hranicích se bavit nemůžeme.

Pavel B.: Otakar Vávra přesahuje svým působením i tvorbou a vlivem na českou kinematografii veškeré kategorie.

Iva H.: Minimálně to nastoluje otázky vztahu konkrétní osobnosti a jeho tvorby.

Iva H.: Umělecký film umí natočit s prominutím každý blbec, ale natočit brilantní žánrový film umí jen tvůrce, který tomu žánru rozumí a zná jeho principy a pravidla.

Pavel B.: To je možná ten závažný posun oproti předchozí etapě Letní filmové školy pod vedením Jiřího Králíka. Ten prosazoval obecně sdílené a autoritami

schválené hodnoty, kánony, měřítko toho, co je možné nazývat uměním, ale zcela opomíjel film jako produkt filmového průmyslu nebo jako společenský fenomén. Tedy film pojmáme v širším kontextu a v několika perspektivách. Je možné dokázat na primitivních, nepovedených filmech to, že kinematografie má nějaké principy a zákonitosti a že se je mohou diváci právě na těchto filmech daleko lépe naučit. Z čeho tedy vzniká spektrum programu, které nás zajímá? Z našich rozdílných názorů, zájmů...

DĚLAT SVOU PRÁCI, JAK JI DĚLÁME, ALE DĚLAT JI JEŠTĚ LÍP...

Iva H.: Je to vzájemný respekt vůči našim zkušenostem a znalostem. Je to dlouhodobá a stabilní práce. Revoluci uděláš jednou, dvakrát za život. Program Filmovky prochází evolucí. Je potřeba si pozorně všimnout všech inspirací a impulzů a to nejpodnětnější a nejzajímavější do Hradiště přivést.

Pavel B.: Howgh!

Zapsal Pavel Bednařík

RWE – ENERGIE ČESKÉHO FILMU

RWE se ročně koprodukčně podílí na vzniku 4 celovečerních hraných nebo dokumentárních filmů. Dokumentární tvorba je podporována také ve spolupráci s Českou televizí.

Do projektu RWE – energie českého filmu patří hlavní partnerství Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary a Letní filmové školy Uherské Hradiště. RWE podpořila udílení prvních Cen české filmové kritiky.

RWE
The energy to lead

Jihomoravská plynárenská
hlavní partner 37. Letní filmové školy Uherské Hradiště

www.rwe.cz

HLAVNÍ POŘADATEL

SPOLUPOŘADATEL

HLAVNÍ PODPOROVATEL

HLAVNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNER

PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

RESPEKT

FINANČNÍ PODPORA

DNES

iDNES.cz

PARTNER KOMUNIKACE

PARTNER TECHNIKY

OFICIÁLNÍ VŮZ

REGIONÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

MÍSTO	KATALOG	NÁZEV FILMU CZ PŮVODNÍ NÁZEV	TYP DÉLKA FORMÁT	ROK	JAZYK TITULKY TYP PŘEKLADU	HOST
PÁTEK 22. 7.						
14.30						
	Hvězda	200	Hlava-ruce-srdce	cv 110 min. DCP	2010	česky
ef	Mír	54	Stalag 17 [R-25.-21.00] [R-26.-8.30]	cv 121 min. DVD	1953	anglicky české
	Slovácké divadlo	226	Projekt Frankenstein Szelíd teremtés - A Frankenstein terv	cv 105 min. 35 mm	2010	maďarsky české
15.00						
	Klub kultury	63	Pastorální symfonie La symphonie pastorale	cv 110 min. 35 mm	1946	francouzsky české
ef	Reduta 1	28	Za co táhnou zvony Míto? De ce trag clopotele, Mitică?	cv 119 min. 35 mm	1981	rumunsky anglické el. české
15.30						
ef	Sportovní hala	135	Bohémský život La vie de boheme [R-29.-20.30]	cv 100 min. 35 mm	1992	francouzsky anglické el. české
16.00						
	Hvězda		Krzysztof Kiesłowski: Stopy a vzpomínky (vernísáž)	vv 45 min.		česky, polsky, slovensky overvoice
						Mieczyslaw Kuzmicki
17.00						
ef	Hvězda	165-6	Krzysztof Kiesłowski - pásmo filmů I.	blok 75 min.		overvoice
						Mikołaj Jazdon
ef	Mír	147	Žena bez hlavy La mujer sin cabeza [R-30.-20.30]	cv 87 min. DVD	2008	španělsky anglické el. české
ef	Slovácké divadlo	224	Otcův pozemek Apaföld [R-23.-9.00]	cv 80 min. 35 mm	2009	maďarsky anglické el. české
17.30						
ef	Klub kultury	39	Jak jsem strávil konec světa Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii	cv 106 min. 35 mm	2006	rumunsky anglické el. české
	Reduta 1	187	Vlast vítá	cv 85 min. 35 mm	1945	česky
18.00						
ef	Sportovní hala	119	Tajemný předmět o polednách Dogfahar nai meu marn [R-29.-21.30]	cv 83 min. 35 mm	2000	thajsky anglické el. české
19.00						
	Menton		Martin Mejstřík (literární čtení z knihy Deník)	autorské čtení 60 min.		česky
						Martin Mejstřík
20.00						
	Klub kultury	245	Underground [R-24.-11.30]	cv 167 min. 35 mm	1995	srbsky francouzské el. české
20.30						
ef	Hvězda	46	Zelené duby Green Oaks	sf 33 min. 35 mm	2002	francouzsky, rumunsky anglické el. české
ef	Hvězda	38	Ryna [R-23.-9.00]	cv 94 min. 35 mm	2005	rumunsky anglické el. české
	Music Stage		2 Singles	koncert 60 min.		anglicky, česky
	Mír	229	VŠMU Bratislava - pásmo filmů	blok 106 min. DVD		
						Jakub Viktorin
ef	Slovácké divadlo	50	Ninočka Ninotchka [R-23.-8.30]	cv 110 min. 35 mm	1939	anglicky francouzské el. české
21.00						
	Cinepur stan		Česká soda - pásmo filmů 1	blok 60 min. DVD	1993	česky
ef	Reduta 1	117	Ahmed a Salim 1: Autobus trhavinny pln	kf 3 min. DVD	2009	arabsky anglické el. české
ef	Reduta 1	116	Přísaha The Oath [R-24.-9.00]	cv 90 min. DigiBeta	2010	anglicky, arabsky anglické el. české
21.30						
	Masarykovo nám.		Ženy v pokušení	cv 112 min. 35 mm	2010	česky
	Smetanovy sady		Dům k pověšení Dom za vesanje	cv 142 min. 35 mm	1988	srbsky české -
	Sportovní hala	64	Panika Panique	cv 91 min. 35 mm	1946	francouzsky - el. české
21.45						
	LFŠ Music Stage		Čokovoko	koncert 60 min.		anglicky, česky
22.00						
	Divadelní stan		Divadlo DNO: Svět podle Fagi	divadlo 60 min.		česky
23.00						
	Mír		Veronika Mayerová (Modeschau)/Freddy Ruppert (Former Ghosts)	party 120 min.		bez dialogů
	Slovácké divadlo	110	Hadewijch - mezi Kristem a Alláhem [R-23.-23.30]	cv 105 min. 35 mm	2009	francouzsky, hebrejsky české -
23.30						
ef	Klub kultury	143-4	Aki Kaurismäki - hudební filmy	blok - 35 mm		
ef	Masarykovo nám.		Zahraj to znovu, Same Play it again, Sam	cv 85 min. 35 mm	1972	anglicky české -
ef	Reduta 1	160	Dekalog 1	sf 53 min. 35 mm	1988	polsky anglické el. české
						Mikołaj Jazdon
23.59						
	Hvězda		Česká soda - půlnoční speciál	blok 75 min. DVD	1993	česky
SOBOTA 23. 7.						
8.30						
ef	Hvězda	50	Ninočka Ninotchka	cv 110 min. 35 mm	1939	anglicky francouzské el. české
ef	Slovácké divadlo	146	Šírin Shirin	cv 92 min. HDCAM	2008	íránsky - el. české
9.00						
ef	Klub kultury	224	Otcův pozemek Apaföld	cv 80 min. 35 mm	2009	maďarsky anglické el. české
ef	Reduta 1	38	Ryna	cv 94 min. 35 mm	2005	rumunsky anglické el. české
11.00						
	Hvězda	43	Cesta za horizont L'Enfance d'icare	cv 90 min. DCP	2009	francouzsky české overvoice
	Mír		Prezentace FAMU International	mini_famu 90 min. DVD		česky
	Reduta 2		Nylonový věk - zlatá éra českých potápek?	pře 90 min. PC		česky
						Petr Koura
ef	Slovácké divadlo	130	Hamlet podniká Hamlet liikemaaailmassa	cv 86 min. 35 mm	1987	finsky anglické el. české
11.30						
ef	Klub kultury	70	Zakázané hry Jeux interdits	cv 86 min. 35 mm	1952	francouzsky anglické el. české
	Reduta 1	20	Krajkové bílé šaty Rochia albă de dantelă	cv 110 min. 35 mm	1989	rumunsky francouzské el. české
ef	Sportovní hala	49	Půlnoc	cv 94 min. 35 mm	1939	anglicky francouzské el. české

Legenda ef – English friendly | zp – změna v programu | cv – celovečerní film | kf – krátký film | vv – vernísáž výstavy | sm – středometrážní film | pře – přednáška. Kódy zemí dle normy ISO 3166-1. Za reprizovanými tituly je v závorce uvedeno datum a čas plánované reprízy ve tvaru [R-23.-23.30]